

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: Увл-32/05
Бања Лука, 8.11.2006. године**

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Јанка Нинића, као предсједника вијећа, те Смиљане Мрше, Златка Куленовића, Фикрета Кршлаковића и Дарка Осмића, као чланова вијећа, уз судјеловање Мире Шормаз Трифковић као записничара, у управном спору по тужби Б. Ј. из И. С., Л., (у даљем тексту: тужилац), против акта бр. 1079014805 од 22.9.2004. године туженог Фонда, у предмету одређивања старосне пензије, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву бр. У-120/04 од 15.3.2005. године, у сједници одржаној дана 8.11.2006. године донио је

П Р Е С У Д У

**Захтјев се уважава, побијана пресуда се преиначава,
тако што се тужба одбија као неоснована.**

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом уважена је тужба тужиоца и рјешење туженог означено у уводном дијелу ове пресуде поништено. Поништеним рјешењем, дјелимично је уважена жалба тужиоца и рјешење Филијале С. од 6.4.2004. године измијењено тако што је тужиоцу признато право на старосну пензију почев од 17.9.2002. године у мјесечном износу од 356,17 КМ, од 1.1.2003. године у мјесечном износу од 347,16 КМ и од 1.1.2004. године у мјесечном износу од 341,15 КМ, уз одредбу да ће се тако утврђене пензије исплаћивати према стању средстава у Фонду намијењеном за исплату пензија.

Првостепени суд је у образложењу те пресуде заузео правни став да, како је тужилац остварио право на старосну пензију почев од 17.9.2002. године, пре ма проценту од 79% од пензијског основа сагласно одредбама члана 59 Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“ бр. 32/00, 40/00, 37/01, 32/02, 40/02 и 47/02 – у даљем тексту: Закон), да није било мјеста одређивању нових износа старосне пензије према процентима за 2003. годину, односно 2004. годину, јер да је он већ једном остварио право у 2002. години према проценту од 79% од пензијског основа и да се у свим каснијим годинама не врши остваривање новог права на пензију, него да се врши исплата већ једном оствареног права.

Тужени је против те пресуде благовремено поднио захтјев за њено ванредно преиспитивање (у даљем тексту: захтјев), због погрешне примјене одредаба члана 59. Закона. Наводи да је примјена процената из тих законских одредаба вршена код осигураника који први пут остварују право на пензију у 2002. години у проценту од 79% од пензијског основа за 40 година пензијског стажа док корисницима пензија остварених у 2004. години за исти пензијски стаж припада пензија у проценту од 75% од основа. Додаје се да се на овај начин, сагласно одредбама члана 188., а у вези са чланом 193. став 2. Закона, корисници пензије са навршених 40 година пензијског стажа које су остварене према ранијим прописима, као и корисници који су то право остварили у 2002., 2003. и 2004. години изједначавају јер да им је висина пензије за исту дужину пензијског стажа одређена у истом проценту. У прилог оваквом тумачењу тих прописа тужени прилаже пресуде Окружног суда у Бањој Луци бр. У-170/03 од 27.10.2003. године и Окружног суда у Источном Сарајеву бр. У-121/04 од 3.3.2005. године. Предложио је да се захтјев уважи и побијана пресуда преиначи тако да се тужба одбија као неоснована.

У одговору на захтјев тужилац је истакао да се једном остварено право на пензију које је он остварио са 40 година пензијског стажа у проценту од 79% од пензијског основа, не може мијењати, јер да то доводи до правне несигурности грађана и кршења одредаба Устава РС, Закона, те међународних правних аката о заштити људских права које је ратификовала БиХ. Наводи, да има пензију мању за око 30% од корисника који су то право остварили у 2005. години. Предложио је да се захтјев одбије као неоснован.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе чл. 48. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 12/94, у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из слиједећих разлога:

Из садржаја списка туженог произлази да је рјешењем Филијале С. од 6.4.2004. године тужиоцу признато право на старосну пензију почев од 17.9.2002. године у проценту од 79% од утврђеног пензијског основа, почев од 1.1.2003. године, у проценту од 77% од пензијског основа почев од 1.1.2003. године, те у проценту од 75% од пензијског основа почев од 1.1.2004. године. Поступајући по његовој жалби против тог рјешења, оспореним актом је утврђено да су пензијски стаж тужиоца, као и проценти за одређивање висине његове пензије правилно утврђени, док је обрачун пензијског основа извршен на непотпуним подацима, па је извршен нови обрачун пензијског основа на бази потпуних података о оствареним платама.

По оцјени овог суда, правилно је тужени орган тужиоцу одредио пензију за 2002. годину у проценту од 79% од пензијског основа, за 2003. годину од 77% од пензијског основа и за 2004. годину у висини од 75% од пензијског основа. Овакво тумачење произлази из садржине одредаба члана 59. и члана 48. – 58. Закона, које регулишу начин утврђивања пензијског основа. Због наведеног, тужени с правом у захтјеву истиче да би у супротном, кориснике пензије са истим пензијским стажом који би то право остварили након 2002. године, довело у неповољнији положај у односу на кориснике који су то право остварили у ранијим годинама, што значи да је циљ таквог законског рјешавања смањење процената и свођење свих корисника у 2004-ој. години на пензију утврђену у висини од 75% од пензијског основа.

Овакво тумачење члана 59. Закона произлази и из одредаба члана 188. а у вези са чланом 193. Закона, на које је правилно тужени указао. Тим законским одредбама регулисано је да пензије, које су одређене и остварене у проценту већем од 75% за пуни пензијски стаж своде се на проценте утврђене за одговарајућу годину, тако да од 2004. године старосна и инвалидска пензија не може изнети више од 75% од пензијског основа, док се одредбе члана 48. – 58. тог закона примјењују од 1.1.2002. године.

Без утицаја је на правилну примјену напријед цитираних прописа навод тужиоца да је његова пензија мања за 30% од корисника који су право остварили у 2005. години и не односи се на утврђивање пензијског основа односно висину пензије, већ на евентуално примјену коефицијента валоризације плата, што у конкретном случају није одлучујуће.

У таквој ситуацији овај суд налази да је побијаном пресудом остварен разлог из члана 19. став 2. ЗУС-а, па се отуда захтјев уважава и побијана пресуда преиначава на начин одређен у изреци ове пресуде, на основу одредаба члана 49. став 2 ЗУС-а, јер нису остварени разлози из одредаба члана 10. став 1 тачка 1. ЗУС-а, за поништење оспореног акта. Примјеном одредаба члана 41. став 1. и 2. тог Закона одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Мира Шормаз Трифковић

Предсједник вијећа
Јанко Нинић